

Advokat som varit offentlig försvarare för en klient häktad med restriktioner har fört ut information om inloggningsuppgifter samt givit instruktion om att klientens [socialt medium]-konto och mejlkonto skulle raderas. Prövning av om advokaten härigenom har brutit mot god advokatsed.

Disciplinnämndens beslut

Disciplinnämnden beslutar att utesluta advokat A ur Advokatsamfundet enligt 8 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken.

Bakgrund

A har varit offentlig försvarare för C. C anhölls i sin frånvaro hösten 2024 och greps senare samma dag misstänkt för [grovt brott]. Anhållandet beslutades kvarstå. C belades med restriktioner. Två telefoner togs i beslag från C i samband med gripandet. C begärde försvarare och fick A förordnad. Häkttningsframställan sändes in till tingsrätten samma dag. [Dagen efter] beslutade tingsrätten att C skulle vara häktad och gav åklagaren tillstånd att meddela restriktioner.

Anmälan

Åklagare X har i anmälan till Advokatsamfundet riktat anmärkningar mot A avseende att denne skulle ha fört ut information från C, som var häktad och belagd med restriktioner, med instruktion om att klientens [socialt medium]-konto och mejlkonto skulle raderas. I anmälan anförs i huvudsak följande.

I en pågående förundersökning avseende bl.a. [grovt brott] gjordes en tömning av en telefon tillhörande en av de misstänkta, M. I telefonen påträffades en film, filmad av M, till synes utan vetskap av de andra personer som förekommer i filmen, A och ytterligare en person. Filmen är daterad [några dagar efter häktning]. På filmen syns och hörs hur A lämnar över en lapp till den tredje personen, och säger *"han vill att ni ska stänga hans [socialt medium]. Det här är användarnamnet, det här är lösenordet (pekar på lappen). Sen även hans mejl. Det här är mejladressen. Sen vet han inte riktigt vilket av det här som är lösenordet."*

Den tredje personen svarar *"okej, vi löser det"* och frågar *"vad ska vi göra med mejlen?"* och A svarar *"ta bort den också"*. Därefter verkar de skiljas åt, och filmen tar slut. Något namn på vems [socialt medium]-konto och mejl som ska tas bort nämns inte. Polisen har dock tagit en stillbild från filmen, och efter att ha vänt på den kan man utläsa "NN". I Ms telefon finns C inlagd som kontakt under namnet "NN".

I Ms telefon har påträffats ytterligare två filmer av intresse. Båda tycks vara inspelade i en bil. De visar bara mörker eller M själv, men ljudet hörs.

Den första är daterad [] (samma dag som tingsrättsförhandlingen avseende C inleddes). På filmen hörs tre personer, M, A och ytterligare en person. A tycks vara med på högtalartelefon. Filmen börjar mitt i ett samtal, där A nämner att någon ska ta på sig ett innehav av ett vapen och att C har pratat med någon om det var okej att nämna ett namn. De andra två personerna uppger att C inte kan gola.

Den andra filmen är daterad [senare] (dagen efter det att tingsrätts-förhandlingen avslutades), där förhandlingen diskuteras och Cs namn nämns. Även här tycks A vara med på högtalartelefon.

Sammantaget tyder detta på att A [] har fört ut information från en klient som var belagd med restriktioner, om att hans [socialt medium]-konto och mejlkonto skulle raderas.

Handläggande åklagare i det ärende där C var häktad har till anmälaren lämnat bl.a. följande upplysningar.

Målsäganden i målet var en person som C kände. C var en av flera misstänkta i målet. Övervakningsfilm fanns från händelsen. Av denna anledning, men även för att inte förlänga utredningstiden, beslutades det att inte undersöka de i beslag från C tagna telefonerna. Ett yrkande om bevisbeslag framställdes dock i stämningsansökan.

Under utredningstiden blev C också misstänkt för [annat grovt brott]. Han begärdes dock inte häktad för det eftersom han redan var häktad för [grovt brott] vilket är ett presumtionsbrott. I det ärendet var också D misstänkt, med misstankarna lades ner efter förhör mot honom. D var också hörd som vittne avseende ett försök till [brott] där C var misstänkt.

Restriktionerna upphörde [] efter tingsrättens huvudförhandling i [det grova brottet]. Huvudförhandlingen fortsatte [senare den månaden] med prövning avseende det [andra grova brottet] och [brott]. C dömdes i såväl tingsrätt som hovrätt för [grovt brott], [annat grovt brott] och [brott]. Utöver dessa förhållanden bör också påpekas att i det mål där M var misstänkt (och häktad) så var A förordnad för en av de medmisstänkta, D, som också var häktad i ärendet.

En anmälan mot A om misstänkt brott, skyddande av brottsling, har gjorts och förundersökning har inletts av annan åklagare. A har i augusti 2025 delgivits misstanke om brottet och hörts av polis. Han har bekräftat att han lämnat ut de aktuella inloggningsuppgifterna från sin klient på sätt som framgår av filmen, men lämnat en förklaring därtill som inte utvecklas i anmälan.

Den nämnda filmen, ljudfilerna och filmen finns att tillgå via Åklagarkammaren.

Advokatens yttrande

A har i yttrande anfört att han förnekar brott, men medger att han i strid mot Advokatsamfundets regler om tystnadsplikt [hösten 2024] har lämnat ut de uppgifter chefsåklagaren anger i anmälan. Det är dock hans uppfattning att hans felaktiga agerande inte inneburit någon skada eller påverkat utredningen i negativ riktning. Han kan inte heller se att bevisning har förstörts.

A har därutöver uppgett följande. [Hösten 2024] delgavs C misstanke om [grovt brott] tillsammans med fyra andra kända personer. A närvarade vid förhöret. C kände till att tre av de andra utpekade gärningsmännen var frihetsberövade i ett annat mål vid tingsrätten. Vid förhöret fick de ta del av de övervakningsfilmer som fanns från händelsen och efter det att de tagit del av filmerna medgav C att han varit på platsen och att han varit fram till målsäganden när denne låg ner. Enligt utredaren var samtliga gärningsmän identifierade.

Vidare berättade C att han hade haft flera kontakter med målsäganden efter händelsen och att de även hade pratat om den. De känner varandra genom att C regelbundet äter på den restaurang som målsäganden arbetar på. Han hade dock inte haft kontakt med de övriga misstänkta.

Vid förhöret informerades A av förhørsledaren att C dagen innan hade lämnat ifrån sig två telefoner, som nu var i beslag. A fick vidare information om att C även lämnat ut koderna till telefonerna i samband med att han anhölls. A utgick då från att telefonen omedelbart var tömd och innehållet i telefonerna var säkrat av utredarna.

Vid sammanträde [] på häktet berättade C för A om vissa personliga förhållanden. Han var rädd för att personer i hans närhet kunde få reda på dessa förhållanden om hans [socialt medium] och mejl blev offentliga och han bad därför A att ta bort dessa där denna information fanns. A sa först nej och förklarade för honom att telefonerna troligtvis redan var tömda, men C stod på sig och fortsatte att tjata.

Till slut kunde A inte längre motstå och frågade vad [socialt medium] och mejlen innehöll. C höll fast vid att de enbart innehöll meddelande av personlig natur och inte något om det brott han var misstänkt för eller någon annan brottslighet. Vidare

menade han att om telefonerna innehållit något olagligt eller någon bevisning hade han inte lämnat ut koderna till telefonerna. Han uppmanade A att kontakta en kamrat till honom och be om hjälp, då A själv saknar datakunskaper för att kunna vidta sådana åtgärder. Den av chefsåklagaren angivna filmen är från när A mötte dessa för honom okända personerna.

Någon redovisning om telefonernas innehåll finns inte i vare sig förundersökningsprotokollet eller slasken. A har inte heller diskuterat saken med C eller någon annan efter sammanträffandet [på häktet]. Han inser naturligtvis att han har fattat ett felaktigt beslut när han lämnade över inloggningsuppgifterna []. Han kan inte förklara sitt handlande på annat sätt än att han på grund av alltför hög arbetsbelastning och att han kände sig pressad, tagit ett felaktigt beslut.

Han vet inte om [socialt medium] och mejlen plockades bort. Han vet inte heller om polis/åklagare har tittat i Cs telefon och när det i sådana fall ägt rum. Om C inte lämnat ut koden till telefonerna som var i beslag hade han aldrig lämnat uppgifterna vidare. Telefonerna var i beslag fram till och med [våren] 2025 när Högsta domstolen avlog Cs begäran om prövningstillstånd. I utredningarna har inte någon av målsägandena påstått att de blivit kontaktade av C efter händelserna via [socialt medium] eller annat socialt medium.

Dagen efter att han delgavs misstanke om brott hade han kontakt med både chefsåklagaren och utredande åklagare och meddelade att han avsåg att begära sig entledigad från uppdraget som offentlig försvarare. Han ställde även frågan till chefsåklagaren om han ansåg att han skulle träda av samtliga sina mål, och fick då svar: *"I övrigt har jag inte eller har haft några avsikter eller planer på att framföra några sådana synpunkter. Jag kan väl snarare av flera skäl tycka att det vore bra om du är kvar"*. Han har emellertid valt att pausa sin verksamhet och är nu sjukskriven på heltid.

A har kommit in med kompletterande yttranden i vilket han anfört bl.a. följande. C hade inte några restriktioner vid de ljudinspelningarna som anmälaren åberopar [från bilen]. Han är medveten om att han har brutit mot tystnadsplikten. Det är hans uppfattning att en hörnsten i advokatyrket är att visa trohet och lojalitet mot klienten,

god advokatsed föreskriver det. Det är det han gjort enligt sin uppfattning och inte på något sätt skadat eller förstört någon bevisning eller på annat sätt försvårat utredningen. Det har konstaterats av en av utredarna, i ett förhör med henne i augusti 2025, att telefonerna redan var tömda vid den tidpunkt då han lämnade över inloggningsuppgifterna.

A har bland annat bifogat utskrift av polisförhör.

Personlig inställelse

Disciplinnämnden har den 22 januari 2026 hållit muntlig förhandling i ärendet. Vid den muntliga förhandlingen har A närvarat, tillsammans med sin försvarare advokat E. Samfundets talan har utförts av advokat F, som också närvarade vid sammanträdet. Närvarade gjorde även anmälarer, Åklagare X.

Vid den muntliga förhandlingen har A framfört i huvudsak följande.

Han erkänner det som läggs honom till last. Redan samma datum som han förordnades som försvarare för klienten ville denne ha hans hjälp med att ta bort kontona. Skälet som klienten gav till detta var att det på kontona fanns saker av bland annat personlig natur som han önskade inte skulle komma ut till familjens och allmänhetens kännedom. På grund av sitt ursprung så fruktade klienten för sitt liv. A sa då nej till detta.

Under det första förhöret som han närvarade vid med klienten framkom att det fanns filmer som visade vad som hänt och det var utifrån dessa också klart och tydligt vilka som var närvarande samt vilken roll klienten innehaft. Det rörde sig också om en gärning utan någon planering bakom vilket också bidrog till att han uppfattade att det inte kunde finnas något som hade med brottet att göra på kontona. Efter förhöret fick han också veta att telefonerna tagits i beslag och att klienten lämnat koderna. Även efter förhöret ville klienten att han skulle plocka bort kontona. men han vägrade att göra detta även då och föreslog att klienten istället skulle kontakta polisen och be att de plockade bort de uppgifter som han inte ville skulle komma ut. Klienten ville dock inte det då han var rädd att uppgifterna skulle komma ut bland polisen och spridas.

En vecka senare bad klienten honom om samma sak igen och han vägrade även då att göra detta och sa att han inte trodde det var någon idé eftersom telefonerna troligtvis redan var genomgångna. Klienten sa då att hans liv stod på spel, att han riskerade att bli dödad i sitt hemland om det som fanns på kontona kom ut. A mådde jättedåligt över detta och fattade därför vid denna tidpunkt ett felaktigt beslut. Det klienten ville var att hindra polisen från att få del av uppgifterna så att dessa skulle hamna i förundersökningen och på så sätt komma till allmänhetens kännedom. Han gjorde det han gjorde för att skydda sin klient och på grund av sin lojalitetsplikt mot klienten som är hundraprocentig.

Han fick ett telefonnummer av klienten till en person som denne litade på. Efter att ha ringt telefonnumret träffade han två personer utanför tingsrätten, den ena hade han aldrig träffat förut. Överlämnandet av kontouppgifterna skedde då, utanför tingsrätten. Det telefonsamtal som ägde rum syftade till att se till att den rätte ägaren till det vapen som figurerade i utredningen om vapenbrottet gav sig till känna. Klienten har aldrig nämnt för honom vem den rätta ägaren var, bara att det inte var hans vapen. Det handlade alltså inte om att lägga skulden på någon annan som inte bar ansvar för brottet.

Nämndens bedömning och beslut

En anhållen eller häktad klient har getts en i det närmaste ovillkorlig rätt att i enrum sammanträffa med en offentlig försvarare, i praktiken alltid en advokat. Denna rätt – enrumsprivilegiet – gäller även när klienten belagts med restriktioner beträffande kontakter med omvärlden. Enrumsprivilegiet innebär också att post från försvarsadvokaten inte får granskas av häktespersonal eller av åklagare.

Enrumsprivilegiet är av fundamental betydelse för frihetsberövade klienter, eftersom advokaten normalt är den ende som klienten får sammanträffa med som helhjärtat står på dennes sida. Med hänsyn till det ovan sagda är det utomordentligt angeläget att advokater som offentliga försvarare, inte missbrukar klientens enrumsprivilegium genom att medverka till restriktionsbrott, eftersom detta skulle kunna leda till att det för frihetsberövade klienter så viktiga privilegiet sätts i fråga. Restriktionsbrott utgör därför normalt ett mycket allvarligt åsidosättande av god advokatsed.

Utgångspunkten för den disciplinära prövningen i ärendet är att om en klient är häktad med restriktioner, får försvararen inte utan tillstånd från åklagaren förmedla uppgifter från klienten till en utomstående eller förmedla uppgifter från en utomstående till klienten. Ett strikt iakttagande av meddelade restriktioner utgör en förutsättning för att en advokat och dennes klient ska ha möjlighet att åtnjuta det för den häktade klienten så viktiga enrumsprivilegiet.

Högsta domstolen har slagit fast (NJA 1991 s 293, NJA 2021 s 576 och NJA 2021 s 914) att det i praktiken inte finns något utrymme för att till en klient som är häktad med restriktioner förmedla meddelanden som har karaktären av brev eller uppgiftssamling av motsvarande art och omfattning. Om klienten är häktad med restriktioner, får försvararen inte utnyttja enrumsprivilegiet för att – utan tillstånd från åklagaren – förmedla uppgifter från klienten till en utomstående eller för att förmedla uppgifter från en utomstående till klienten.

Att försvararen själv anser att uppgifterna är harmlösa spelar då ingen roll, eftersom det i dessa fall är åklagarens, inte försvararens, sak att bedöma om uppgifterna är av harmlös karaktär. Högsta domstolen har därvid konstaterat att försvararens möjlighet att – utan att åsidosätta god advokatsed – förmedla uppgifter från en klient som är häktad med restriktioner får anses vara begränsad till dels kortfattade hälsningar som saknar egentligt informationsinnehåll, dels andra mycket korta muntliga eller skriftliga meddelanden som utan minsta tvivel är av harmlös natur. I övrigt krävs ett godkännande från berörd åklagare.

Det är utifrån dessa utgångspunkter som omständigheterna i det aktuella disciplinärendet ska bedömas.

Nämnden konstaterar att de faktiska sakförhållandena i ärendet är utredda och har vitsordats av A. Det är således utrett att A, när hans klient var häktad med restriktioner, på klientens begäran till en för A okänd person har överlämnat information om klientens användarnamn på ett [socialt medium]-konto, klientens mejladress och lösenord till båda dessa konton. Det är uppenbart att de uppgifter som A har förmedlat aldrig kan anses vara av harmlös natur. Utöver att överlämna de aktuella uppgifterna,

har A även till utomstående samtidigt förmedlat en instruktion från sin klient att med stöd av de överlämnade uppgifterna radera kontona.

Ett missbruk av enrumsprivilegiet utgör ett mycket allvarligt åsidosättande av god advokatsed. Genom att förfara på det sätt som skett har A således allvarligt åsidosatt god advokatsed. Det förhållandet att A uppgett att han utgick från att telefonerna redan var tömda och innehållet säkrat av utredarna, leder inte till annan slutsats.

A har uppgett att han efter att ha sagt nej ett antal gånger och hänvisat till att kontakt borde tas med polisen eller åklagaren, till slut ändå lämnade över uppgifterna och instruktionen till den för honom okände personen eftersom han inte längre kunde motstå klientens begäran och kände sig pressad. A försökte inte inhämta tillstånd från åklagaren för någon av de åtgärder han vidtog, utan de uppdagades av polis och åklagare i efterföljande utredningar.

Nämnden finner att omständigheterna sammantaget är synnerligen försvårande och beslutar därför att A ska uteslutas ur advokatsamfundet enligt 8 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken.

Nämnden förordnar att beslutet genast ska verkställas.

A får överklaga beslutet om uteslutning till Högsta domstolen. Vill A överklaga Disciplinnämndens beslut, ska han inom fyra veckor från den dag han erhöll del av beslutet inkomma med överklagande till Advokatsamfundet.